

Staten træder til og ad den ene eller anden Vej yder sin Bistand; men det, der har bevirket, at jeg og et Par andre Medlemmer — vistnok af samme Grund som jeg — ikke have kunnet tiltræde det Forslag, der er kommet fra Ministeriet, er, at det har forekommet os, at man paa en noget mærkelig Maade har villet fremtvinge, at dette Institut skal ligge paa et bestemt Sted i en allerede nu bebygget Del af Byen, i Rosenvængets Villakvarter, medens det efter vor Overbevisning lige saa let kunde være blevet lagt hen et Sted, hvor der endnu ikke er nogen Bebyggelse; thi, mine Herrer, det kan ikke benægtes, at nogen Behagelighed at se disse ulykkelige Mennesker spadsere omkring i Gaderne er det ikke, og det vil næppe kunne undgaas, at Ejendommens Værdi vil lide under, at en Helbredelsesanstalt af denne Art bliver Kvarteret paatvunget. Det havde, forekommer det os, været naturligt, om et saadant Institut var blevet lagt paa et Sted, hvor der endnu ikke var nogen Bebyggelse; thi hvis saa nogen bag efter vilde bygge omkring det, maatte de jo tage Skade for Hjemgæld.

Saa er der endnu et Spørgsmaal, hvor jeg staar alene i Finansudvalget. Det angaar det kongelige Teaters Budget. Det ærede Udvalgs Flertal har i Aar, som det har gjort i mange Aar, fundet det rigtig at opføre nogle Tal paa Finansloven, som udtrykke dets Ønske om, at Teatret skal kunne drives uden Underbalance, men det er nu min Mening, at Finansloven skal være et Overslag over de sandsynlige Udgifter og Indtægter paa alle Punkter, og naar det er min Overbevisning, at der ikke er den fjerneste Sandsynlighed for, hverken at det ærede Udvalgs Indtægtsangivelse eller dets Udgiftsangivelse vil blive rigtig, saa forstaar jeg lige saa lidt i dette Øjeblik det Ændringsforslag, som her er stillet, som jeg har forstaaet i gamle Dage akkurat lignende Ændringsforslag, der Aar for Aar blive fremsatte, og som aldrig viste sig at have den allermindste Virkning. Det, man vil, er jo, at det kongelige Teater skulde kunne betale sig. Jeg tror ikke, at dette Maal nogen Sinde kan naas, hvorledes man end vil indrette sig. Noget andet er, om der ad den ene eller den anden Vej kunde virkes hen til, at det kongelige Teaters Underbalance blev mindre. Jeg har hidtil, indtil jeg læste Teaterkommissionens Betænkning, troet paa og haabet paa, at man derigennem, at man skaffede et mindre Teater ved Siden af det store Teater — et mindre Teater,

hvor det reciterende Skuespil kunde gives, saaledes at det store Teater nærmest indskrænkedes til Opera og Ballet og enkelte store Udstyrstykker — jeg havde haabet, at man derigennem skulde kunne gøre det muligt at komme til en bedre Balance for Teatret. Men efter at have læst Teaterkommissionens Betænkning, maa man vel opgive det Haab, thi den Beregning, som der opstilles, gaar jo ud paa, at Underbalancen, selv efter at et saadant mindre Teater er bragt til Veje, omtrentlig vil være af samme Størrelse, som den nu er. (Berntsen: Snarere lidt større!) Maaske, men det kan man nu ikke beregne saa nøje. Deraf følger ikke, for at jeg skal indskyde denne Bemærkning, at jeg ikke skulde ønske, at et saadant mindre Teater kunde komme til Veje. Jeg er overbevist om, at for Kunstens Skyld og særlig for hele det nationale Repertoires, det nationale Skuespils Skyld, vil det være af stor Betydning og overordentlig Nytte, om et saadant mindre Teater kunde komme til Stede ved Siden af det store. Det store Teater er nu en Gang bygget for stort, den Fejl er gjort fra først af, og den kan man jo kun komme ud over ved en fuldstændig Ombygning, som dog vel ogsaa kunde have sine Betæneligheder. Men der er imidlertid en anden Vej, ved hvilken det maaske ogsaa var muligt, at man kunde komme til et noget bedre økonomisk Resultat, og hvorved man tillige vilde kunne komme til et andet ogsaa særdeles ønskeligt Resultat. Det kongelige Teater er jo i det hele et temmelig dyrt Teater at gaa i; de bedre Pladser ere i alt Fald temmelig dyre. Det kongelige Teater er derfor, kan man sige, i større Grad indrettet paa den øvre Del af Befolkningen. Man har søgt at komme den mindre bemidlede Del af Befolkningen i Møde og ogsaa at give den Adgang til hele det nationale Repertoire, som endnu er det kongelige Teaters udelukkende Ejendom, man har søgt at komme deres Trang til ogsaa at nyde disse Skuespil i Møde ved at give Forestillinger om Søndagen til nedsat Pris, og jeg tror, at man har gjort ganske rigtig heri. Men for at det skal blive muligt, at disse Forestillinger kunne faa den Nytte, som det er tilsigtet, at de skulle gøre, og for at Teatret kan faa en tilstrækkelig Indtægt deraf, saa maa man — jeg tillader mig at sige dette til den højtærede Kultusminister — i kirkelig Henseende finde sig i, at det tillades, at man spiller fra Kl. 3 om Søndagen. Jeg kan ikke heller tro, at det i Virkeligheden vil forstyrre den almindelige Kirkegang, at